

Laureliopsis philippiana, een wintergroene boom

De ontmoeting met deze, voor mij toch wel opmerkelijke boom was tijdens een weekend met een elftal andere dendrologen in Ierland. Eén van de parken die we bezochten was de Kilmacurragh Botanical Garden in Rathdrum, County Wicklow. Rond de ruïne van een landhuis in de Queen Anne stijl ligt een tuin van ruim 21 ha waarvan de eerste aanplant dateert uit 1712.

In 1854 begon David Moore, curator van de National BG in Glasnevin, met het adviseren

over de inrichting van de tuin. In die tijd zijn er veel exoten aangeplant, waaronder veel in het wild verzameld materiaal. Het werd een officieuze dependance van Glasnevin waar de minder winterharde en de minder kalktolerante soorten werden uitgeplant. Veel materiaal verzameld door Sir Joseph Dalton Hooker in Sikkim, Himalaya, is hier uitgeplant. Sinds 1996 is de tuin officieel onderdeel van de National Botanical Gardens.

Uiteraard staan er veel oude bomen waaronder gigantische exemplaren van *Rhododendron griffithianum*, *Rhododendron arboreum* var. *roseum* en *Rhododendron grande* die zijn naam zeker eer aan doet. Enkele daarvan zijn nog de originele Hooker introducties. Er staat ook een grote *Rhododendron arboreum* ssp. *delavayi* en dat is de nog enig bekende levende nakomeling van zaad, verzameld door Père Jean Marie Delavay. Buiten Nepal heb ik nog nooit zulke grote rododendrons gezien.

Zo dwaalden wij, twaalf dendrologen, door deze bijzondere tuin. Op een gegeven moment zagen wij een wintergroene boom van zo'n 20 meter hoog, die in eerste instantie niemand thuis kon brengen. Ik aanvankelijk ook niet, hoewel ik deze plant al zo'n 10 jaar kweek bij Plantentuin Esveld. Maar ja, dan heb ik het over plantjes van zo'n 20 tot 30 centimeter ...

Een wintergroene boom van zo'n 20 meter hoog die niemand thuis kon brengen ...

Foto: Mark Bulk

Pas toen ik de sterk aromatische geur van de bladeren waarnam, wist ik wie hij was.

Deze boom is *Laureliopsis philippiana*, een wintergroene boom die tot 30 meter hoog groeit en die uiterlijk sterk lijkt op *Laurelia sempervirens*. De bladeren zijn tegenoverstaand, aromatisch, naar anijs geurend, langwerpig, smaller naar de basis toe, 5 cm lang en 1,5 tot 3 cm breed, glimmend groen en getand aan de rand met uitzondering van de basis. De bloemen zijn één of tweeslachtig, 5 tot 6 mm lang, roodachtig groen van kleur en staan in kransen. Ze zijn klokvormig met 7 tot 9 petalen en 4 meeldraden. Ze worden gevolgd door eerst groene, later donkerbruine vruchten van ruim 1 cm lang. Met de winterhardheid heb ik geen ervaring, maar volgens sommige internetbronnen zou ze tot -15° C kunnen verdragen. Wellicht dat hij in Nederland in sommige winters sterk invriest en daardoor nooit een hoogte van 30 meter zal bereiken. Wie het eens wil proberen...

Laureliopsis is een monotypisch geslacht dat behoort tot de familie van de Atherospermataceae. Hij komt voor in Argentinië en

Chili en wordt daar de Tapa genoemd. De geslachtsnaam verwijst naar de gelijkenis met het geslacht *Laurelia* uit dezelfde familie en de soortnaam is de vernoeming naar Rodolfo Armando Philippi (1808-1904), een Duits-Chileense paleontoloog, zoöloog en plantkundige. Oorspronkelijk werd deze plant in 1857 beschreven als *Laurelia philippiana*. Het jaar van de Europese introductie heb ik niet kunnen vinden, maar bekend is dat Tom Acton vanaf 1854 veel Zuid-Amerikaanse planten heeft aangeplant in Kilmacurragh en wel als eerste op de Britse eilanden, gewoon buiten in de volle grond. In ieder geval waren wij allen zeer onder de indruk van deze boom. Niet alleen vanwege de omvang, maar ook vanwege het feit dat we in 20 jaar tuinen en parken bezocht te hebben deze boom niet eerder gezien hebben. Met recht een opmerkelijke ontmoeting! □

Laureliopsis philippiana: bladeren tegenoverstaand, naar anijs geurend, langwerpig, glimmend groen, getand aan de rand met uitzondering van de basis

Foto: Klaas Verboom

